

Податкова бере в облогу продавців з OLX та Prom.ua: «листи щастя» вже розіслано

На початку травня Державна податкова служба України розіслала понад 3 тисячі повідомлень фізособам, які продавали речі через інтернет-платформи й отримували оплату через NovaPay, Rozetka, Укрпошту, платіжні системи. Причина – підозра у веденні системної підприємницької діяльності без державної реєстрації та сплати податків.

□ Що сталося?

Податкова аналізує нову форму касових чеків, де з березня 2025 року обов'язково зазначаються ідентифікаційні дані отримувача коштів. Інформація автоматично потрапляє до реєстрів ДПС. Якщо особа не зареєстрована як ФОП, її можуть викликати до податкової та скласти адмінпротокол за ст. 164 КУпАП.

□ Що загрожує?

Штраф – від 17 000 до 34 000 грн, а в разі повторного порушення або доходу понад 17 тис. грн – до 85 000 грн. Крім того, після рішення суду сума штрафу може бути подвоєна через виконавче провадження.

□ Чи можна уникнути штрафу?

Так. Якщо продаж речей не був системним і не мав на меті отримання прибутку, достатньо надати податковій письмове пояснення. Наприклад, продаж вживаного дитячого візка або старого телефону може бути звичайним обміном майна, а не підприємницькою діяльністю. У такому випадку реєстрація ФОП не потрібна, хоча дохід усе одно доведеться задекларувати й сплатити 18% ПДФО та 1,5% військового збору.

△□ А якщо проігнорувати?

У разі відсутності пояснення податкова все одно складатиме адмінпротокол. У суді доведеться обґрунтовувати відсутність

наміру на регулярне отримання прибутку. За даними податкової, навіть особи, які отримали до 1000 грн за три тижні, опинились у фокусі уваги.

□ Що буде далі?

Ці події – частина ширшої стратегії. Уряд готує законопроект про оподаткування доходів від цифрових платформ (Uber, Glovo, Bolt тощо), за яким усі доходи таких користувачів будуть обкладатися 10% податку. Платформи самі сплачуватимуть ці податки за користувача.

□ Як ми можемо допомогти?

Юридична компанія «Вікторія» надає:

- правовий аналіз отриманого повідомлення від податкової;
- підготовку письмового пояснення;
- супровід у разі складання адмінпротоколу;
- оскарження штрафів і неправомірних дій податкової в судовому порядку.

Ми захистимо ваші інтереси – як у межах адміністративної процедури, так і в суді. Звертайтеся, якщо отримали «лист щастя» або маєте сумніви щодо законності дій податкових органів.

Зважте, щодо подібних справ рішення про притягнення до адміністративної відповідальності виносить саме суд.

І санкція, навіть вперше, може передбачати, зокрема, конфіскацію отриманих коштів. Так, конфіскація коштів відбулась в справах № 346/3526/24, № 629/2600/25, № 712/5248/25.

Наша команда адвокатів неодноразово успішно захищала клієнтів за подібних обставин. То ж за потреби – звертайтеся!

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

**Податкова перевірка онлайн-
продажів: позиція ДПС та**

юридична підтримка

За повідомленням Державної податкової служби України (ДПС), торгівля особистими речами через інтернет-платформи **не є підставою для штрафних санкцій**. ДПС офіційно роз'яснила, що **продаж індивідуального майна** (особистих речей) на OLX, Prom, у соцмережах тощо не розцінюється як підприємницька діяльність. Лише **систематична торгівля** однорідними товарами має ознаки господарської діяльності, отже підпадає під податковий контроль. Таким чином, окремі разові продажі побутових речей залишаються поза межами штрафів. Натомість **посилення фіскального контролю** стосується саме комерційних онлайн-продажів – це робиться «щоб запобігти зловживанням та ухиленню від сплати податків у сфері підприємницької діяльності».

- **Продаж особистого майна не карається.** Фізособи, які продають вживані речі з власного побуту, не підлягають ні фінансовій, ні адміністративній відповідальності.
- **Підприємництво поза обігом податків.** Підозра виникає лише за умови **систематичної торгівлі** з однорідним асортиментом товарів. Разові оголошення на маркетплейсах не свідчать про незаконний бізнес.
- **Пріоритет прозорості.** Зміцнення контролю за інтернет-продажами здійснюється виключно для протидії тіньовим доходам – легальні підприємці не мають з цим проблем.

Водночас ДПС наполягає на добровільному виведенні бізнесу з тіні: «**тіньовики**» можуть уникнути проблем, якщо самі оформлять діяльність. Зокрема, податківці закликають:

- Офіційно зареєструватися як підприємець або юридична особа.
- Здійснювати розрахунки через зареєстровані **ПРО/ПРРО**.
- Дотримуватися вимог податкового законодавства й уникати

порушень.

За даними ДПС, служба проводить приблизно **25–50 перевірок інтернет-магазинів щомісяця**. Так, у листопаді 2024 року було здійснено близько 50 таких інспекцій, за результатами яких податківці наклали штрафів на суму близько **1,4 млн грн**. Під час перевірок фіскали найчастіше фокусуються на продавцях техніки та електроніки, де виявляють масові порушення: **відсутність РРО/ПРРО**, незареєстровані доходи та неповний облік товарних запасів. Це ще раз свідчить про **посилену увагу контролюючих органів до онлайн-торгівлі** – «податкова служба постійно моніторить діяльність інтернет-магазинів», заохочуючи громадян скаржитися на факти продажів без фіскального чека.

Плановані зміни у контролі онлайн-продажів

Уже зараз уряд готує суттєве посилення фіскального нагляду за електронною торгівлею. Відповідно до **законопроєкту №13232** (зареєстровано у ВРУ 30.04.2025), онлайн-платформи будуть зобов'язані збирати та передавати ДПС повний пакет **персональних даних продавців**. Зокрема, продавці на OLX, Prom та інших маркетплейсах повинні будуть вказувати: повне ім'я, дату народження, адресу, реєстраційний номер платника податків (ІПН) та підтверджені банківські реквізити. Такий контроль практично унеможливить анонімну торгівлю. Крім того, у проєкті прописано розширення повноважень ДПС щодо **банківської таємниці**: податківці зможуть отримувати від банків інформацію про рух і залишки коштів на рахунках продавців, відкритих для інтернет-продажів. Інакше кажучи, погоджуючись торгувати на маркетплейсі, платник автоматично погоджується на доступ податківців до своїх банківських операцій. Ці новації є частиною зобов'язань України перед ЄС і МВФ щодо автоматичного обміну податковою інформацією.

Юридична допомога «Вікторії» платникам податків

Компанія «Вікторія» пропонує **комплексний захист прав платників податків**, зокрема фізичних осіб та ФОП, у справах, пов'язаних з онлайн-торгівлею і перевітками ДПС. Наші фахівці мають багаторічний досвід податкових спорів і надають **юридичну допомогу при перевірках** на всіх етапах. Ми допомагаємо клієнтам у вирішенні наступних завдань:

- **Оскарження матеріалів перевірок і рішень податкових органів** (скарги до ДПСУ, позови до суду, супровід адмін справ в суді тощо)
- **Захист від порушень податкової служби:** оскарження неправомірних нарахувань, відстоювання інтересів платника в органах контролю та судах.
- **Аналіз правових ризиків при інтернет-продажах:** консультуємо ФОП щодо легального оформлення онлайн-торгівлі, застосування РРО та оподаткування доходів в інтернеті.
- Представництво клієнта перед контролюючими органами та супровід у листуванні та ін. комунікації з ДПС України та регіональними органами.

Таким чином, ми забезпечуємо **захист прав платника податків** і мінімізуємо фінансові ризики бізнесу наших клієнтів. Завдяки такому супроводу ФОП, що здійснюють **онлайн-продажі**, можуть бути впевнені у законності своєї діяльності.

Повідомлення підготовлено на основі офіційних даних ДПС України («За повідомленням ДПС»). В разі виникнення податкових спорів чи перевірок, радимо звертатися за консультацією до юристів «Вікторії» для своєчасного захисту ваших прав.

Зважте, щодо подібних справ рішення про притягнення до адміністративної відповідальності виносить саме суд. І санкція, навіть вперше, може передбачати, зокрема, конфіскацію отриманих коштів. Так, конфіскація коштів відбулась в справах № 346/3526/24, № 629/2600/25, № 712/5248/25.

Наша команда адвокатів неодноразово успішно захищала клієнтів за подібних обставин. То ж за потреби – звертайтеся!

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Отримали лист від податківців про незареєстровану підприємницьку діяльність? Як діяти

За ч. 1 ст. 164 КУпАП відповідальність настає, якщо особа здійснює господарську діяльність (виробництво, реалізацію товарів, виконання робіт чи надання послуг) **без державної реєстрації** як ФОП чи без подання повідомлення про початок діяльності (якщо це потрібно). Законодавство вимагає, щоб така діяльність мала ознаки підприємництва: **безпосередність, систематичність та мету отримання прибутку**. Систематичність тлумачиться як не менше трьох повторень діяльності протягом року (див. п. 2, 4 Постанови Пленуму ВСУ № 3/2003). Якщо ж продажі були одиничними і не свідчать про регулярний збут товарів задля прибутку, то ознаки підприємницької діяльності відсутні. Крім того, суди звертають увагу: доказова база повинна підтверджувати наявність усіх складових правопорушення. Усі сумніви щодо доказів тлумачаться на користь особи.

Приклад 1. Продаж товару через Інтернет та отримання оплати на власну карту (Київ, 2024)

У Постанові Шевченківського районного суду м. Києва (№761/23276/24 Провадження № 3/761/5592/2024) розглянуто справу особи, яка продала через Інтернет товар та отримала оплату на власну карту. Показово, що **контрольну закупку здійснила працівниця податкового органу** (хоча про це в Постанові не йшлося).

Результат. Суд прийшов до висновку, що провадження в справі про адміністративне правопорушення підлягає закриттю у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення. У справі про адміністративне правопорушення відсутні належні та допустимі докази на підтвердження факту систематичності продажу товарів з боку особи.

Приклад 2. «Лаванда-бомбочки» на OLX (Київ, 2025)

У Постанові Деснянського райсуду м. Києва від 14.01.2025 (спр. № 754/17519/24) розглянуто справу фізособи, яка продала **одну бомбочку для ванни** (виготовлену власноруч) через сайт OLX. За протоколом вона нібито провадила торгівлю без реєстрації (ч. 1 ст. 164 КУпАП). На суді обвинувачена заперечила проти протоколу, пояснивши, що це була поодинокі подія: вона зробила партію виробів для благодійного ярмарку і залишок – одну бомбочку – вирішила продати лише через особисті потреби.

Суд ретельно проаналізував докази. Було встановлено, що є **лише** протокол, декілька скриншотів оголошення, дві платіжні інструкції на суму 100 грн та відомості, що особа не зареєстрована ФОП. Водночас суд наголосив, що для кваліфікації за ст. 164 необхідна **систематична, комерційна діяльність** (тобто не менше трьох продажів на рік з метою прибутку). У матеріалах справи відсутні докази систематичності: протокол не містив інформації про будь-які інші продажі, а наявні скріншоти та платіжні інструкції були поодинокими. Суд також вказав, що сумніви щодо повноти доведення слід тлумачити на користь підозрюваної (ст. 62 Конституції, ст. 9 і 251 КУпАП).

Результат. Суд дійшов висновку, що вина особи у вчиненні правопорушення не доведена, оскільки бракує обов'язкових ознак господарської (підприємницької) діяльності. Провадження за ч. 1 ст. 164 КУпАП було **закрито** (немає складу правопорушення).

Приклад 2. Незареєстроване таксі (Хмельниччина, 2019)

У іншому випадку (Провадження № 33/4820/119/19 Справа № 676/448/19) приватний перевізник (власник автівки) фігурував у справі про діяльність без реєстрації (ч. 1 ст. 164). Після рішення суду першої інстанції про штраф 34 000 грн з **конфіскацією авто** Хмельницький апеляційний суд **скасував** цю постанову. Захист обґрунтував, що протокол складався **без достатніх доказів**: в матеріалах не було свідків, фотознімки зроблені без прив'язки до часу/місця, а всі твердження інспектора залишилися непідтвердженими. Суд апеляції погодився з цим: у матеріалах справи взагалі не наведено жодних даних про надання перевезень за оплату (не зафіксовано осіб чи сум грошей), отже немає ознак господарської діяльності.

Результат. Апеляційний суд задовольнив скаргу і **закрив провадження** через відсутність складу правопорушення. Як відзначено у рішенні, без належних і допустимих доказів про систематичність і корисність діяльності (тут – надання послуг таксі) провину особи встановити неможливо.

Основні правові висновки для захисту

Аналіз наведених рішень дозволяє сформулювати ключові аргументи для захисту у таких справах:

- **Систематичність і прибутковість.** Суд звертає увагу, що одиничні випадки продажу товару за невелику суму не мають ознак підприємництва. Підприємницька діяльність має бути **регулярною (не менше трьох разів на рік)** і здійснюватись з метою прибутку. Якщо продажі епізодичні (наприклад, один раз продано зайву речовину або залишок виробу), це не є провадженням бізнесу.

- **Доведення факту діяльності.** Обвинувачення повинно надати **необхідні та допустимі докази** всіх складових правопорушення (ст. 251, 280 КУпАП). Наприклад, прямих доказів наявності систематичних продажів, зберігання товарів для перепродажу чи отримання доходу має бути достатньо. Якщо матеріали справи складаються тільки з протоколу і поодиноких квитанцій без розкриття обставин, цього часто буває недостатньо.
- **Роль сумнівів і процедурних порушень.** Адміністративна відповідальність повинна встановлюватися на підставі належних доказів. Будь-які сумніви щодо доведення складу правопорушення трактується на користь особи (Конституція України, ст. 62, ст. 9 КУпАП). Також суди зважають на недоліки процесу першої інстанції (наприклад, неподання важливих доказів чи відсутність допитів свідків).

Висновки для захисту. У подібних справах зацікавленим особам варто зосередитися на доведенні відсутності систематичності й комерційної мети продажів. Слід надавати суду контраргументи та докази на користь “громадянського” чи “побутового” характеру діяльності (наприклад, продаж особистих речей, однакове походження ідентичних товарів тощо). Вимагати доказів регулярності торгівлі та опонувати кожному доказу про «системність». При відсутності таких доказів суди у наведених прикладах відмовлялися визнати продаж підприємницькою діяльністю.

Зважте, щодо подібних справ рішення про притягнення до адміністративної відповідальності виносить саме суд. І санкція, навіть вперше, може передбачати, зокрема, конфіскацію

отриманих коштів. Так, конфіскація коштів відбулась в справах № 346/3526/24, № 629/2600/25, № 712/5248/25.

Наша команда адвокатів неодноразово успішно захищала клієнтів за подібних обставин. То ж за потреби – звертайтеся!

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Чи передає Wise інформацію українській податковій?

Wise (колишня TransferWise) є зареєстрованою фінансовою установою. Так, офіційно **Wise Payments Ltd** – це британський емітент електронних грошей (EMI, FCA FRN 900507), а **Wise Assets Ltd** – інвестиційна компанія (FCA FRN 839689). У документації Wise підтверджується, що компанія підпадає під

міжнародні режими проти ухилення від сплати податків (FATCA/CRS). Зокрема, Wise зазначає, що її продукт «Assets» (інвестиційні рахунки) вважається кастодіальною установою, і «клієнти, які беруть у ньому участь, вважаються особами-резидентами, інформація про яких передається до HMRC в рамках автоматичного обміну інформацією»¹. Водночас у загальних положеннях Wise наголошує: «Як регульована фінансова установа, ми передаватимемо вашу податкову інформацію відповідним державним органам за необхідності, щоб відповідати міжнародним стандартам (CRS, FATCA)»². Тобто юридично Wise зобов'язана збирати податкові дані про своїх клієнтів-нерезидентів і передавати їх компетентним податковим органам відповідно до правил CRS/FATCA. Практично це означає, що якщо український клієнт Wise вказав Україну як свою країну резидентства, то інформація про його рахунки і доходи (наприклад, відсотки чи дивіденди на інвестиційному рахунку) може бути передана зі сторони Великої Британії чи ЄС до України в рамках CRS.

Україна у CRS та обмін інформацією

Україна офіційно приєдналася до **Common Reporting Standard (CRS)** у 2023 році. Зокрема, Законом України № 2970-IX (від 20.03.2023) Податковий кодекс було доповнено нормами про автоматичний обмін, який набув чинності 28 квітня 2023 року³. Як наслідок, з 1 липня 2023 Україна стала повноцінною учасницею багатосторонньої угоди CRS і приєдналася до міжнародного обміну інформацією про фінансові рахунки (станом на середину 2024 року – зі 123 країнами-партнерами)⁴. За домовленістю, перший раунд обміну інформацією за стандартом CRS мав відбутися восени 2024. Згідно з повідомленнями ДПС, у вересні 2024 року українська сторона здійснила **перший взаємний міжнародний обмін** інформацією CRS з країнами-партнерами⁵. Це підтверджує, що Україні вже отримано дані про закордонні рахунки її резидентів (зокрема – про залишки коштів та суми надходжень на ці рахунки за 2023 рік)⁶. Як наголошують податківці, отримані відомості вже аналізуються та звіряються з даними податкових декларацій громадян.⁷ **Таким чином, держава**

активно експлуатує CRS на практиці: українські фінансові органи передають інформацію про рахунки нерезидентів в Україні закордонним партнерам, і, навпаки, отримують від них дані про рахунки українців.

Інші міжнародні механізми отримання інформації

Окрім CRS, доступ до інформації про закордонні доходи забезпечується через існуючі міжнародні угоди та механізми співпраці. Зокрема, Україна має **близько 70 двосторонніх договорів про уникнення подвійного оподаткування** з різними країнами (більшість з яких містить статті про обмін інформацією)□. Через ці договори ДПС (як компетентний орган) може ініціювати запити до іноземних податкових адміністрацій щодо фінансових рахунків резидентів. Крім того, Україна приєднана до **Конвенції ОЕСР про взаємодопомогу у податкових справах** (Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance), що розширює можливості для обміну даними на запит. У практиці можливе й залучення процедур взаємної правової допомоги (MLAT) – наприклад, у випадку підозри у скоєнні податкового чи фінансового злочину українські слідчі можуть через відповідні канали звернутися до правоохоронних чи фінансових органів Великої Британії, чи інших країн із вимогою надати інформацію про рахунки та платежі. Аналогічно, у сфері протидії відмиванню грошей український **Фінмоніторинг** співпрацює з іноземними FIU: у разі надходження надто великих чи підозрілих платежів органи фінансової розвідки можуть обмінюватися розвідувальною інформацією через мережу Egmont чи двосторонні угоди. Однак усі ці механізми (окрім безпосереднього автоматичного обміну CRS) зазвичай вимагають наявності конкретних підстав (розслідування, судових рішень, запитів за процедурою компетентних органів) та не спрацьовують автоматично для звичайних користувачів Wise.

Ймовірність розкриття інформації ДПС

Зважаючи на вищезазначене, можна зробити такі висновки щодо реальної ймовірності отримання даних Wise ДПС:

- **CRS (автоматичний обмін):** на практиці ДПС вже отримує інформацію про рахунки українців за кордоном. Якщо клієнт Wise є податковим резидентом України і його рахунок відповідає критеріям обміну, то деталі цього рахунку (баланс, зарахування коштів тощо) будуть передані податковим органам України. Наприклад, згідно з правилами CRS, у перший обмін 2024 року включались рахунки, відкриті після 1 липня 2023, а з 2025 року – навіть рахунки з залишками менш як \$1 млн. Це означає, що з часом інформація охопить усе більше рахунків. Якщо особа активно отримує доходи чи кошти на Wise (особливо після 2023 року) і не декларує їх, то ймовірність того, що ДПС про це дізнається через CRS, є досить високою.
- **Запити та договори:** за відсутності автоматичного звіту фінансові органи можуть отримати дані через запит за Договором про уникнення подвійного оподаткування чи Конвенцією ОЕСР. Проте на практиці такі запити ініціюються вкрай рідко і, як правило, лише коли є підозра на ухилення чи велика сума. Для звичайного платника ймовірність отримання інформації через ці канали низька, але теоретично вона існує – адже механізми офіційно передбачені.
- **Кримінальне/фінансове розслідування:** якщо діяльність власника рахунку Wise стане предметом кримінального чи фінансового розслідування, інформація про його рахунки може потрапити до ДПС через міжнародну допомогу правоохоронців. Наприклад, у межах взаємодії FIU/Egmont або MLAT можна отримати виписки по рахунку Wise. Проте такі обставини – швидше виняток, а не правило.

- **Практичні докази:** українські податківці вже підтвердили, що використовують дані CRS для перевірки громадян. Якщо ДПС бачить невідповідність між задекларованим доходом і сумами надходжень на Wise-рахунок, це може призвести до донарахування податків та штрафів.

Підсумовуючи – формально дані Wise можуть потрапити до ДПС через CRS та інші міжнародні механізми. За фактом, автоматичний обмін працює вже сьогодні – ДПС отримала інформацію про закордонні рахунки українців. Тому ризик того, що значні надходження на Wise-рахунок українця стануть відомими податківцям, є реальним і зростатиме з часом (особливо якщо рахунок відкрито після 2023 року або на ньому є великі суми). І навпаки, невеликі приватні перекази та рахунки, можливо, залишатимуться непоміченими на ранніх етапах обміну, але в перспективі інформація про них може бути отримана.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія